

К 63/ЛЦ 27

1200000867947

100
ГОДИНИ

ЩАФЕТА
НА
ПОКОЛЕНИЯТА

• **protona.**

РУСЕ
1886-1986

K 1987
45

K438.5

K63/427

001

1987-87

600-0000

200-0000

сд
73.48

ЩАФЕТА НА ПОКОЛЕНИЯТА

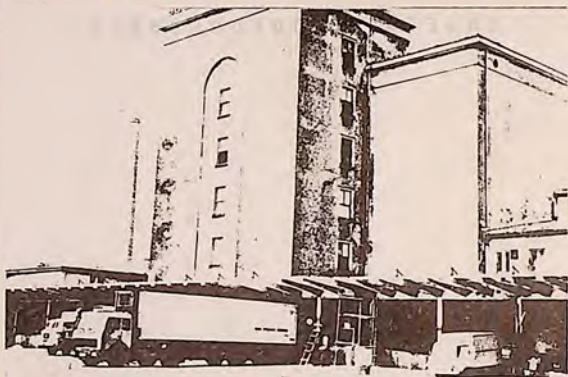
Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000867947

447442

У 63
Ш 27

Предприятие "РОДОПА" - Русе

СЕМЕЙСТВО БЛАЖЕВИ

За тях може да се каже още фамилия на всеотдайните. В навечерието на 100-годишния юбилей майка, баща, брат и сестра, общо имат 100 години трудов стаж в предприятие "РОДОПА". Годици наред всяка сутрин член на фамилията е прекрачвал прага на любимия комбинат. Пръв започва бащата - Атанас Блажев Андреев, като свинегледач в угодителното стопанство към Месоцентралата. Работата го привлича, вечер разказва на семейството си интересни моменти от трудовия ден и всички заедно отново ги преживяват. Тези вечери са причина съпругата да изрази желанието си да работи рамо до рамо до мъжа си. Така започва съвместната трудова вахта на Петранка и Атанас. Наситени с напрежение и всеотдайност към професията се нижат делниците. Към този наниз от успешно приключени дни се прибавят и наградите - ударник, най-добър в професията.

Седемнадесетгодишна, на работа при тях постъпва и Аника Блажева - тяхната дъщеря. "Дойдох с голямо желание в Месоцентралата, едва бях завършила седми клас, а бързах да хвана работата. Дойдох с усмивка първия ден, а си отидох със сълзи на очите. Едва ли е било от злоба, по скоро от крехкия ми вид, но завеждащ личен състав каза: "Това момиче няма да свърши работа. Малко е още да го вземем". Тогава наложих всичката си упоритост, пресуших сълзите и започнах да доказвам, по скоро да опровергавам тези думи. Започнах като обща работничка в "Месодобива", а след няколко месеца ме назначиха за миячка на меса. Като такава работих една година".

Това е била най-трудната година за Аника. Годината, в която тя успява да се наложи с труда си, с инициативността си. По-късно е назначена за жлезосъбирачка. "Додоха ми професия - усмихва се Аника, от мен само зависеше да защита оказаното доверие.

През 1965 година ме избраха за комсомолски секретар. Това беше изпитанието за приемането ми в редовете на БКП. Тогава секретар на ППО беше Драган Стоянов, а началник цех Коста Райнов".

За тези години на Аника си спомня Иванка Байчева:

"Аника дойде при нас още момиченце, а само за няколко години израсна като трудолюбива жена. Тя въртеше цялата работа в бригада "жлезосъбирачки". Макар и 20 годишна вече предаваше опита си на другите. За нея всичко хубаво, което може да се каже от хората, ще е вярно. На Аника са звънили в 12 часа през нощта за помощ. Тя е ставала и е отивала. Това е нейната отличителна черта да остави всичките си лични болки и тревоги и да се отдаде безрезервно на хората, дори непознати. А за правата на работниците е непоколебима. От десет години е профпредседател на цеха и това е единственият трудов колектив, който намира време и за кино, и за театър и за екскурзии. Опознали са страната по-добре и от най-запалените туристи. На последната екскурзия на цеха през 1986 година не можах да отидат всички работници. Аника им купи сувенири от местата, които са посетили и на събрание, придружено с разказ за видяното им ги връчи. По осмомартенските празници жените от нейния цех получават китки още на портала. Няма да е силно ако споделя мнението си, че много от успехите на цеха се дължат именно на нея. Аника знае да уважава по-старите, да приема най-хубавото от техния опит, а това е много важно. Нейната бригада е на първо място в България сред бригадите по жлезосъбиране на ДСО "Родопа". При нея в русенския Месокомбинат се провеждат и националните съвещания по обмяна на опит в жлезосъбирането".

А Виолета Обретенова допълва: "Аника си има свой девиз, който винаги следва: "Ако работата тика човека, работа от него не чакай". И още един: "Добрият пример не винаги е гаранция, че

ще намериш последователи". Важното е да имаш съвест".

Аника е носител на "Орден на труда - сребърен", а брат й Българин Блажев, който също работи в Месокомбината е носител на орден "ТРУДОВА СЛАВА" - II степен. Те двамата са достойни продължители на семейната традиция - да защитават името на комуниста.

СЕМЕЙСТВО ГРИГОРОВИ

От семейство Григорови пръв започва работа в Комбината Иван Григоров. Изключително дисциплиниран, скромен, Иван не е по приказките. Той говори чрез езика на стореното, на трудовете си дела. Неговата професия е колбасарството. На нея той посвещава целия си трудов живот. При пенсионирането трудовата си книжка получава от там откъдето е издадена - Месокомбината в град Русе. От 1950 година той е постоянен ударник на МЗХП. За него всички говорят с обич и уважение, а това е най-ценният капитал за човека. В едно интервю от 1973 година Иван Григоров споделя: "Месокомбинатът е мой дом. Искам да се ожени синът ми Петър, да имам внуче и то стане колбасар".

Петър вече е и съпруг и баща, и най-важното достоен продължител на щафетата Григорови. Бащата си отива от комбината със значка "Отличник на Министерството на земеделието и хранителната промишленост". А синът вече е носител на "Орден на трудовата слава". Петър Григоров е заместник-бригадир на основаната през 1968 година бригада "обезкоствачи" при цех "Консерви". Той постоянно повишава квалификацията си и безрезервно предава богатия си професионален опит на по-младите си колеги. Бригадата му "Иван Казаков" е първата, в която е въведена бригадната организация на труда и е винаги сред първите в благородното социалистическо съревнование.

Дълги години в Месокомбината работят и чичовците на Петър. Драган и Милан са отличници на МЗХП, а Йордан Григоров е носител на "Орден на труда - златен". В юбилейната година бай Йордан (бай Дако) ще навърши 38 години трудов стаж в Месокомбината. Той е опитния бригадир на разфасовани меса, за когото още

години ще се говори. Едва ли има русенец, който да не е опитвал неговият суджук, наречен "Даковка" и да не е оставал възхитен. Ще минат още много години. Радословното дърво на Григорови ще умножава своите клонове, но всички те, поколенията по стара традиция, ще си предават шафетата на потомствената професия, станала тяхна житейска съдба и получила високо обществено признание.

Макар и не в самото производство, а като ел. техник в същия комбинат работи и Димитър Григоров, синът на Драган. Той също е специалист в своята област и вече дълги години е бригадир.

Такива са семейство Григорови. Все челници и орденосъсци.

Е В Т И М О В И

Трудовият път на първия от семейството Евтимови започва при месарите в град Свищов. Тогава Здравко още не е знаел, че ще свърже завинаги живота си с нелеката професия на колбасаря, но вече я е обичал. Тази любов го отвежда в София, където завършва специалните курсове по колбасарство, за които казват: "курсове за майстори". С годините Здравко Евтимов ще потвърждава това определение.

Започва работа в русенския Месокомбинат през 1965 година като обезкоствач на меса в цех "Консерви". По същото време започва производството на първата шунка за износ. Пет килограмовите кутии ще привличат с външния си вид, но "втори път човек ще си купи от тях само, ако съдържанието е качествено". Такива мисли вълнуват Здравко, който вече е бригадир на работниците, осъществяващи това сложно производство.

Инженер Клара Апостолова - тогава началник цех "Консерви" (1976 - 1980), споделя за работата на Здравко в транжорната:

"Изключително сериозен, дисциплиниран и много принципен. Може да служи като образец за изпълнение на служебните си задължения. Никога не търси причини за неизпълнение на поставената задача, при него дадената дума е закон. Това е човек на работата, а не на приказките и винаги и за всичко може да се разчита на него. Започнах с изключително, ще завърша с това - изключително скромнен човек".

През 1969 година Здравко привлича на работа в Месокомбината съпругата си Пепа. Тя започва в цех "Метален амбалаж" и остава там 7 години. За този период Емилия Кисьова си

спомня:

"Тя не чакаше да и поставят задача. Сама предугаждаше какво трябва да се свърши. Работлива, отзивчива, със силно чувство за отговорност, да не опетни големите заслуги на Здравко. Инициативно момиче беше, остана си и досега такава. Ръководеше организационният живот в цеха".

Близко 7 години Пепа Евтимова работи като магазинер в заводския магазин. По-точно казано това е било малка лавка. Въпреки нелеките условия на работа, въпреки умората, усмивката ѝ винаги грее на лицето ѝ, когато обслужва клиентите.

От три години Пепа Евтимова работи като отчетник в участък "деликатесен" на цех "Месопреработка". Преди 2 години за бригадир на същия този участък е избран Здравко Евтимов. Той не само оглавява, но обединява бригадата. Качеството на продукцията се повишава чувствително. Бригадата изпълнява отлично всички производствени задължения, стана образец на работнически колектив по отношение на трудовата и технологична дисциплина. Колегите на Здравко Евтимов казват: Той никога не е отсъствувал от работното си място. За него работата е свещена. Съпругата споделя с виновна усмивка: "Не смогвам сутрин. Започваме работа в 7 часа, а той иска в 6.30 часа да сме на работното място. И наистина е там винаги. Има си девиз: "Ако аз не взема преднината на работата, значи съм я изпуснал".

Така работят рамо до рамо Пепа и Здравко Евтимови, зачитават заедно с Кирил Евтимов - братът на Здравко честта на заводската продукция, честта на семейство Евтимови. На гърдите на Здравко грее "Орден на труда-златен", на Кирил - "Орден на труда - сребърен".

Двама братя и двамата бригадири. По характер са различни, но за работата стане ли дума, целта им е една - да е добре свършена, да е покорена".

БОРИС ГОРДЕВСКИ

Борис Димитров Гордевски прекрачва прага на Месо-централата през 1957 година. Тогава е на 16 години. Започва в парилната на бяла карантия, където работи две години. После го привлича професията на обезкоствача и започва като такъв. На 19 години преди да влезе в казармата среща Лилка Райкова, която е пълначка на колбаси в цех "Месопреработка" и се омъжва за нея. Две години младата жена работи в месокомбината, пише дълги писма на войника и го уверява, че с работата си няма да го посрами. И действително изпълнява нормите, влага всичкия си младежки жар за овладяване на професията. По-късно става бригадир на пълначките на колбаси. През 1959 година Борис се завръща от казармата, Започват заедно трудовете си делници, продължават заедно да защитават завоюваните успехи и семейната чест. Само след една година Борис става "Отличник на МХВП". Работи като обезкоствач, но овладява и други специалности. За него казват, че винаги е там, където има нужда.

Атанас Тюлеков - секретар на ППО при цех "Месодобив" и технолог си спомня: "С Борис започнахме заедно като работници. Той не е имал друго работно място, защото любовта му към професията е безгранична. Работи много отговорно и винаги се стреми да отстрани пропуските на колегите си - кога със съвет, кога с опит и предаване на тънкостите на занаята. При хората от неговата бригада високото качество винаги е гарантирано. И пак ще кажа - това се дължи на голямата му отговорност. Спомням си, че когато го приемахме в редовете на ДКМС, той се разплака от вълнение и каза, че това е чест, която изисква само достойни дела. През 1968 година му гласувахме

още по-голямо доверие - доверието към комуниста, което отстоява до момента".

През същия период Лилка Райкова предава опита си на младите пълначки, учи ги на занаят. Под нейно ръководство укрепва и се развива като отличен производител и активен общественик и първият "Герой на социалистическия труд" в Месокомбината Елена Драшкова.

Такъв е животът на семейство Гордевски, да дават всичко от себе си за честта на Месокомбината.

СЕМЕЙСТВО БЪРЗАКОВИ

През 1963 година в цех "Месодобив" се сформира бригадата на Борис Гордевски. Първите и досегашни ентузиастични членове на този малък колектив са братята Бързакови - Тодор и Никола. Това са едни от най-трудните години в цеха. Обучени кадри все още има малко, но желанието на тях, които вече са прекрачили прага на цеха да усвоят "тайните" на професията е нестихвашо. Те искат всичко да научат и да знаят. Вечер край лампата разговорите на двамата братя се въртят все около изпълнението на производствените задачи. Ако е имало минувания на униние, тогава Тонка Бързакова и Мария Кубратова - техните съпруги, също работнички в "Месокомбината" с усмивка и бодър глас са повдигали настроението. Още преди изгрева на слънцето сутрин двамата братя и сестрата Тотка Желева са започвали работния ден в цех "Месодобив". За тях краят на работното време не е било измерение за края на трудовия делник. Често двамата братя остават до късни вечери за да свършат неотложното. Коста Райнов, тогава началник-цех ги наричал "нашите опълченци". Те и последните си сили дават за да защитят позициите си на истински стопани на комбайната. Атанас Тюлеков, сега технолог, разказва: "Когато имаме заготовка за износ, те идват 4 часа по-рано, за да я подготвят, а когато започне действителното им работно време, се захващат с текущите задачи. Не приемат едното да бъде за сметка на другото. Тук по време на заготовката знаят, че честта на завода е в техни ръце". И никога не питат за материалния стимул. Такива са нашите момчета - братята Бързакови - скромни, обикновени, истински труженици на работническата класа.

Братята Бързакови умеят да извършват около 10 манипулации, а това значи, че могат да застанат на всяко работно място в цеха. По-добър атестат за професионалното им умение не е необходим. Това е една от причините графите за отличия в техните трудови книжки да са изпълнени. Двама братя и една сестра, също като в приказките и също така романтично. Едно голямо семейство отстоява позициите си в трудовия делник на един нелек, но нужен отрасъл - хранително-вкусовата промишленост.

СЕМЕЙСТВО ДАВИДОВИ

През 1958 година на работа в Месоцентралата постъпва 22 годишна млада жена – Сашка Давидова Алексиева. Първото ѝ работно място е в цех "Месодобив" в участъка за бяла карантия. Започва работа с голям ентузиазъм и желание, както се изразява самата Сашка. Същото е и сега. Все тази любов към професията. А началото беше много трудно. В желанието си да изпълня нормата съм работила до 2 часа през нощта. Сега същата работа свършвам за по-малко от 8 часа. Това зависи от квалификацията, а тя се придобива с труд, всеотдайност и с много любов. Два пъти бях на обмяна на опит в Месокомбината в ГДР, ходила съм и по нашите, но по-хубав и по-чист цех от русенския не видях. Може и да съм пристрастна, но думата е точно "обичам" и работата и предприятието. С желание доведох и двете си деца тук. Когато започвах, те бяха 3 и 6 години. Първа започна дъщерята, като пълначка на колбаси. Сега е в отпуск по майчинство, но отново ще се върне. Тук е започнала трудовият си път, тук се омъжи за Лъчезар Хитов. Гордея се със зет си, той ми е третото дете. Всеотдайност – това е най-точната дума за Лъчезар. Роден преди 31 години в град Русе, животът му е низ от грижи и радости. Както той сам се изразява "работа, работа, работа" и в нея красотата от живота. Нали празниците си ги ковам в трудовите делници".

Много упоритост и безрезервно себеотрицание са били необходими на младото момче, за да докаже, че работата не му тежи, че си разбира от нея. Само четири години след постъпването си е избран за бригадир на ширпотреба. Има си девиз: "Бъдещето си трябва да доказваме с дела, но не с думи". Лъчезар наистина отстоява своите думи с делата си. За него задачите на фев-

руарския пленум на ЦК на БКП не търпят отлагане. По негово предложение са внедрени в производството рационализации с голям икономически ефект. Сашка Давидова и Лъчезар Хитов са носители на отличията "ударник" и "най-добър в професията".

Със тях сутрин заедно пристигат на работа в предприятие "РОДОПА" Севдалин Сашев и Детелина Сашева - синът и снахата, млади, усмихнати. Задружни, те започват работния ден. Тя в цех "Метален амбалаж", а той в цех "Консерви". Те ще са верните продължители на семейните традиции.

СЕМЕЙСТВО ТОДОРАНОВИ

За пръв път прага на Месоцентралата прекрива най-възрастният член от семейството - Христо Пенчев Тодоранов - бащата. Годината е 1949, а работата, която започва е обезкоствач в цех "Месопреработка" - точно по специалността. Христо е завършил колбасарското училище в град Будапеща и любовта към занаята се ражда още на школския чин, когато усвоява теорията. Няколко години по-късно Христо Тодоранов е назначен за технолог в новооткрития цех "Консерви". За работата му през този период си спомня инж. Здравко Ангелов, тогава началник-цех:

"Тодоранов беше майстор с интелект, силно обичаш професията си. За него един колега казваше: "Той преди да започне един колбас, първо го залюбва. Беше получил висока професионална подготовка и познаваше колбасарството до най-малките му подробности. Изключително предприемчив човек беше, с много смели решения. Упорито търсеше задачите, които трябва да излязат на преден план. Сам си ги поставяше и последователно ги реализираше. С големия си опит по-късно стана началник цех "Месопреработка". Преди този период за известно време беше изтеглен от ДСО "Родопа" на работа в Троянския месокомбинат, във връзка със създаването на нови асортименти. По подобие на неговия юбилеен салам - "25 години Социалистическа революция" там започна производството на салам "Мусала". Той е автор на много нови асортименти. Един от първите, който започна производството на шунка в кутии по класическия начин. Негово дело са и рецептите на консерви "Ловджийска" и "Туристическа". Бих могъл да кажа в заключение - "изключително добър човек."

През 1962 година Христо Тодоранов привлича на работа в

Месокомбината и съпругата си Иванка Иванова Тодоранова. Тя работи като началник склад, а по-късно в цех "Хладилен", където се пенсионира. През 1975 година на работа постъпват и децата им, братята Иван и Пенчо Тодоранови. Иван започва в отдел "ТРЗ" като нормировчик, но след три години напуска поради изселване. И досега на трудовия си пост остава инж. Пенчо Тодоранов. Първите му години в Месокомбината са свързани с отдел АСУ, а по-късно става завеждащ "пара и вода". От 1982 година на Пенчо Тодоранов е гласувано голямо доверие - назначен е за началник цех "Метален амбалаж". Колективът се справя с всички задачи колкото и трудни да са те. Рекламации за лошо качество, върната продукция, похабени материали не са допускани. Самият Пенчо Тодоранов е изтъкнат рационализатор и на дело претворява решенията на Февруарския пленум на ЦК на БКП. Много от успехите на цеха се дължат лично на продължителя на непоклатимите трудови позиции на семейство Тодоранови.

Г Р О З Е В И

Невянка Грозева завършва средното си образование през 1951 година и веднага постъпва на работа в Месоцентралата. Работи известно време в отдел "Планов", след което е преназначена като икономист в отдел "ТРЗ". В юбилейната година тя ще навърши 35 години трудов стаж на едно и също работно място. За тези години Невянка Грозева си спомня: "Когато започнах работа в отдела, бяхме само аз и началникът Енчо Енчев. Следяхме загубите на работно време. Вземах участие по нормирането на труда. Тогава трудовите норми бяха местни, а не ведомствени както сега. За всички трудови норми наблюдения правех на работните места. Изчисленията се извършваха ръчно, а в отдела все още бяхме само двама. В последствие отдела ни нарасна на четири човека, а при обединяването на угоителната дейност с промишлената, отделът "ТРЗ" нарасна на 13 броя служители с началник отдел "ТРЗ" Иван Сяров".

Ръководството ѝ гласува доверие и тя е служителят, който винаги замества началник-отдела. През 1970 година става "Отличник на МЗХП". Заедно със съпруга си Генчо Грозев, охрана на труда в Месокомбината, се включват активно в обществения живот на комбината. През 1960 година те са едни от основателите на ансамбъл с диригент Марин Николов. С помощта на Цанко Николов, Донка Генчовска, Георги Йорданов изнасят концерти в сродни предприятия из страната. С открити камиони обикалят градовете Варна, Бургас, София, Пловдив, Карлово. И сега Генчо Грозев е активен участник в тамбурашкия оркестър. Верен продължител на традициите на семейството да поддържа духа на художествената самодейност.

СЕМЕЙСТВО НИКОЛОВИ

Йордан Илиев Николов започва трудовия си път на 22 годишна възраст като ученик-коляч. Бригадир е Стойко Йорданов, който му предава опита си и само след 20 дни младото момче започва самостоятелна работа. Йордан Илиев си спомня за тези години: "Животните тогава се обработваха ръчно, на земята. Нямаше никаква механизация. През 1961 година бригадата се раздели на две, като се редуваха обработката на свинете и ЕРД. През 1962 година за добра работа ме наградиха със значка "Отличник на МЗХП". ДРД обработвахме по трима човека на отделни линии..."

Йордан Николов вече е майстор и колегите му го избират за бригадир. При определена норма за обработка на 5 броя агнета има дни, в които той достига цифрата 240 броя. Това не е въпрос на самоизява, а на себедоказване. Йордан защитава достойно високото звание. В бригадата работят с ентузиазъм и дневните заработки на всички започват да клонят към 170-180 агнета на ден. Следва ново признание за труда на Йордан Николов - връчват му паспорт на трудовата слава. От няколко години бригадирът вече е опитен наставник и учениците му достойно защитават името на учителя.

Любовта на Йордан към професията и Месокомбината заявява и съпругата му Славка Стефанова. През 1965 година тя пожелава да започне работа при него. Най-хубавите си години младото семейство прекарва рамо до рамо на работното място. Славка е истински другар на момичетата от цех "Месопреработка", където е първото ѝ работно място. Събрала много опит, утвърдена качественичка, тя се прехвърля на най-трудното в новосновения цех "Консерви". В почивките веселите ѝ песни доставят радост на колеги-

те. Тя е един от стълбовете на вокалната група към Дома на културата. Признанието са всеотдайността и са наградите "Първенец на петилетката" и "Паспорт на дружбата". И тя като Йордан е изтъкнат наставник. Заедно посрещат 100-годишният юбилей вече зрялото семейство на трудолюбивите Славка и Йордан Николови. Заедно ще отстояват и занапред позициите си на челници.

Сборникът "Щафета на поколенията" - се издава от партийното, стопанското, профсъюзното и комсомолско ръководство на предприятие "Родоп" в чест на 100-годишния юбилей на предприятие "Родоп" - Русе.

